

Zbirka odločb sodne prakse

SKLEPNI PREDLOGI GENERALNE PRAVOBRANILKE
TAMARE ČAPETA,
predstavljeni 27. oktobra 2022¹

Združeni zadevi C-514/21 in C-515/21

**LU (C-514/21),
PH (C-515/21)
proti
Minister for Justice and Equality**

(Predloga za sprejetje predhodne odločbe, ki ga je vložilo Court of Appeal (pritožbeno sodišče, Irska))

„Predhodno odločanje – Pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah – Okvirni sklep 2002/584/PNZ – Evropski nalog za prijetje in postopki predaje med državami članicami – Evropski nalog za prijetje, izdan za izvršitev zaporne kazni – Razlogi za fakultativno neizvršitev – Člen 4a(1) Okvirnega sklepa 2002/584 – ‚Sojenje, ki se je zaključilo z odločbo‘ – Preklic preizkusne dobe – Pravice do obrambe – Člen 6 EKČP – Člena 47 in 48 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah“

I. Uvod

1. Oseba je storila kaznivo dejanje in je bila po poštenem sojenju spoznana za krivo. Na podlagi te ugotovitve krivde je bila izrečena pogojna zaporna kazen. Ta oseba je bila nato obdolžena drugega kaznivega dejanja, storjenega v preizkusni dobi za prvo kaznivo dejanje. Drugo sojenje je potekalo v nenavzočnosti ter se je končalo z ugotovitvijo krivde in izrekom zaporne kazni. Posledično je bil pogojni odlog zaporne kazni za prvo kaznivo dejanje preklican. Ker je bila zadevna oseba zunaj države, je bil izdan evropski nalog za prijetje (v nadaljevanju: ENP) zaradi izvršitve zaporne kazni za prvo kaznivo dejanje.

2. Ali lahko izvršitveni organ zavrne predajo na podlagi evropskega naloga za prijetje zaradi izvršitve kazni za prvo kaznivo dejanje, ker je drugo sojenje potekalo v nenavzočnosti? Za odgovor na to vprašanje je potrebna razlaga člena 4a(1) Okvirnega sklepa 2002/584/PNZ². Natančneje, odgovoriti je treba, ali izraz „sojenje, ki se je zaključilo z odločbo“, uporabljen v tej določbi, zajema tudi drugo sojenje.

¹ Jezik izvirnika: angleščina.

² Okvirni sklep Sveta z dne 13. junija 2002 o evropskem nalogu za prijetje in postopkih predaje med državami članicami (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 19, zvezek 6, str. 34), kakor je bil spremenjen z Okvirnim sklepom Sveta 2009/299/PNZ z dne 26. februarja 2009 o spremembi okvirnih sklepov 2002/584/PNZ, 2005/214/PNZ, 2006/783/PNZ, 2008/909/PNZ in 2008/947/PNZ zaradi krepitev procesnih pravic oseb ter spodbujanja uporabe načela vzajemnega priznavanja odločb, izdanih na sojenju v odsotnosti zadevne osebe (UL 2009, L 81, str. 24, v nadaljevanju: Okvirni sklep o ENP).

3. V okviru teh predlogov za sprejetje predhodne odločbe se je poleg potrebe po razlagi člena 4a(1) Okvirnega sklepa o ENP pokazal globlji izziv za sistem ENP. Postavlja se vprašanje, ali bi bilo treba izvršitvenemu organu omogočiti (ali mu celo naložiti obveznost), da razen v položajih, predvidenih v Okvirnem sklepu o ENP, predajo zavrne tudi, če ugotovi, da bi odreditvena država kršila temeljno pravico (ali vsaj bistvo te pravice) osebe, ki jo je treba predati.

4. V Okvirnem sklepu o ENP so izčrpno naštetih položaji, v katerih je izvršitveni organ zavezan zavrniti izvršitev evropskega naloga za prijetje oziroma to lahko stori.³ Sodišče je Okvirni sklep o ENP razlagalo tako, da obstaja poleg teh položajev še dodatna možnost. Na podlagi te sodne prakse lahko izvršitveni organ zavrne predajo tudi, če v odreditveni državi obstajajo sistemske ali splošne pomanjkljivosti, ki zadevajo neko skupino oseb ali nekatere zapore,⁴ ali tudi splošne ali sistemske pomanjkljivosti glede pravne države.⁵ Kadar obstajajo takšne sistemske težave, mora izvršitveni organ pred odločitvijo o zavrnitvi predaje dodatno ugotoviti, ali za posameznika, ki ga je treba predati, obstaja resnična nevarnost, da bi bila v odreditveni državi kršena njegova temeljna pravica.⁶

5. Vendar v obravnavani zadevi – in enako velja za številne druge zadeve, ki jih Sodišče obravnava v času izdaje teh sklepnih predlogov⁷ – ni sklicevanja na sistemske pomanjkljivosti v odreditveni državi. To postavlja novo vprašanje: ali morebitna posamezna kršitev temeljnih pravic osebe, ki jo je treba predati, zadostuje, da lahko izvršitveni organ zavrne predajo? S tem se tudi (ponovno) odpira vprašanje, ali sme izvršitveni organ sploh preveriti, ali bi odreditvena država spoštovala temeljne pravice osebe, ki jo je treba predati. Vse te zadeve, vključno z obravnavanima predlogoma za sprejetje predhodne odločbe, izpostavljajo težave, s katerimi se soočajo izvršitveni pravosodni organi pri sprejemanju samodejnega vzajemnega priznavanja, ki je prav načelo, na katerem temelji sistem ENP.⁸

6. Na predloga za sprejetje predhodne odločbe je mogoče odgovoriti na način, ki bo v pomoč predložitvenemu sodišču, ne da bi zavzeli splošno stališče o dodatnih možnostih za zavrnitev izvršitve ENP. Kot bo prikazano, je tako, ker sta se predloženi vprašanji pokazali v okoliščinah, v katerih morebitna kršitev temeljne pravice izhaja iz sojenja v nenavzočnosti. Za takšen položaj je zakonodajalec Unije sprejel skupno razlogo, kdaj morajo vsa nacionalna sodišča priznati sodne odločbe, izdane v nenavzočnosti.⁹ Kljub temu bom navedla nekaj argumentov, zakaj je treba dodatne razloge za zavrnitev predaje zmanjšati na minimum.¹⁰

³ Navedeni so v členih 3, 4 in 4a Okvirnega sklepa o ENP.

⁴ Sodba z dne 5. aprila 2016, Aranyosi in Căldăraru (C-404/15 in C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, točka 89).

⁵ Sodba z dne 25. julija 2018, Minister for Justice and Equality (Pomanjkljivosti v pravosodnem sistemu) (C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, točka 61).

⁶ Zadeve, navedene v opombah 4 in 5 teh sklepnih predlogov, ter sodba z dne 17. decembra 2020, Openbaar Ministerie (Neodvisnost odreditvenega pravosodnega organa) (C-354/20 PPU in C-412/20 PPU, EU:C:2020:1033, točki 51 in 52); glej tudi sodbo z dne 22. februarja 2022, Openbaar Ministerie (Z zakonom ustanovljeno sodišče v odreditveni državi članici) (C-562/21 PPU in C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, točke 50, 52, 67 in 68).

⁷ Puig Gordi in drugi (C-158/21); E. D. L. (Razlog za zavrnitev na podlagi bolezni) (C-699/21); GN (C-261/22).

⁸ Sodba z dne 26. februarja 2013, Melloni (C-399/11, EU:C:2013:107, točki 37 in 63); mnenje 2/13 (Pristop Unije k EKČP) z dne 18. decembra 2014 (EU:C:2014:2454, točka 191).

⁹ V zvezi s tem glej Okvirni sklep Sveta 2009/299; glej tudi Direktivo (EU) 2016/343 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. marca 2016 o krepitvi nekaterih vidikov domneve nedolžnosti in krepitvi pravice biti navzoč na sojenju v kazenskem postopku (UL 2016, L 65, str. 11) ter sodbo z dne 26. februarja 2013, Melloni (C-399/11, EU:C:2013:107, točki 62 in 63).

¹⁰ Glej v zvezi s tem tudi sklepne predloge generalnega pravobranilca M. Richarda de la Toura v zadevi Puig Gordi in drugi (C-158/21, EU:C:2022:573, točka 60). V času izdaje teh sklepnih predlogov se postopek v navedeni zadevi, ki poteka pred Sodiščem, še ni končal.

II. Pravni okvir

A. Okvirni sklep o ENP

7. Člen 1(3) Okvirnega sklepa o ENP določa:

„Ta okvirni sklep ne spreminja obveznosti, ki izhajajo iz spoštovanja temeljnih pravic in temeljnih pravnih načel iz člena 6 Pogodbe o Evropski uniji.“

8. Člen 4a(1) Okvirnega sklepa o ENP določa fakultativni razlog za neizvršitev ENP pod naslednjimi pogoji:

„1. Izvršitveni sodni organ lahko prav tako zavrne izvršitev evropskega naloga za prijetje, ki je bil izdan za izvršitev zaporne kazni ali ukrepa, ki vključuje odvzem prostosti, če oseba ni bila osebno navzoča na sojenju, ki se je zaključilo z odločbo, razen če je v evropskem nalogu za prijetje navedeno, da je bila oseba v skladu z dodatnimi procesnimi zahtevami, določenimi v nacionalnem pravu odreditvene države članice:

(a) pravočasno:

- (i) osebno povabljen in tako obveščena o predvidenem datumu in kraju sojenja, ki se je zaključilo z odločbo, ali če je bila zadevna oseba dejansko kako drugače uradno obveščena o predvidenem datumu in kraju sojenja, in sicer tako, da je mogoče nedvoumno sklepati, da je bila ta oseba seznanjena z načrtovanim sojenjem,

in

- (ii) obveščena, da se odločba lahko izreče, če se sojenja ne udeleži,

ali

- (b) je bila seznanjena z načrtovanim sojenjem in je pooblastila pravnega zastopnika, ki ga je imenovala sama ali ga je imenovala država, da jo zastopa na sojenju, in jo je ta zastopnik na sojenju dejansko zastopal,

ali

- (c) potem ko ji je bila vročena odločba in je bila izrecno obveščena o pravici do ponovnega sojenja ali pritožbe, v kateri ima pravico sodelovati, ki omogoča, da se vsebina zadeve skupaj z novimi dokazi ponovno preučijo in ki lahko privede do spremembe prvotne odločbe:

- (i) izrecno izjavila, da ne izpodbija odločbe,

ali

- (ii) ni zahtevala ponovnega sojenja ali vložila pritožbe v ustreznem roku,

ali

- (d) ji odločba ni bila osebno vročena, ampak:

- (i) ji bo osebno vročena nemudoma po predaji in bo izrecno obveščena o pravici do ponovnega sojenja ali pritožbe, v kateri ima pravico sodelovati, ki omogoča, da se vsebina zadeve skupaj z novimi dokazi ponovno preuči, in ki lahko privede do spremembe prvotne odločbe,

in

- (ii) bo obveščena o roku, v katerem mora zahtevati ponovno sojenje ali vložiti pritožbo, kakor je navedeno v zadevnem evropskem nalogu za prijetje.

[...]“.

B. Okvirni sklep 2009/299

9. Člen 4a je bil v Okvirni sklep o ENP kot dodaten fakultativen razlog za neizvršitev ENP uveden z Okvirnim sklepom 2009/299. V tem okviru so upoštevne naslednje uvodne izjave navedenega okvirnega sklepa:

„(1) Pravica obtoženca, da je osebno navzoč na sojenju, je zagotovljena s pravico do poštenega sojenja iz člena 6 Konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, kakor jo razlaga Evropsko sodišče za človekove pravice. Prav tako je Sodišče določilo, da pravica obtoženca do tega, da je osebno navzoč na sojenju, ni absolutna ter da se lahko obtoženec pod nekaterimi pogoji po lastni volji izrecno ali molče, vendar nedvoumno, odpove tej pravici.

[...]

(6) Določbe tega okvirnega sklepa, ki spreminjajo druge okvirne sklepe, določajo pogoje, pod katerimi se priznanje in izvršitev odločbe, izdane v sojenju, na katerem zadevna oseba ni bila osebno navzoča, ne bi smela zavrniti. Ti pogoji so alternativni; če je eden izmed pogojev izpolnjen, odreditveni organ z izpolnitvijo ustrezne rubrike evropskega naloga za prijetje ali potrdila, priloženega drugim okvirnim sklepom, jamči, da so bile ali bodo izpolnjene zahteve, ki naj bi zadostovale za izvršitev odločbe na podlagi načela vzajemnega priznavanja.“

III. Dejansko stanje v sporu o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

10. Bistveno skupna vsebina obeh združenih zadev je bila povzeta v uvodnih točkah teh sklepnih predlogov. Na začetku bom podrobneje predstavila dejansko stanje v obeh združenih zadevah.

A. Zadeva LU (C-514/21)

11. Madžarski pravosodni organ zahteva predajo LU, pritožnika v postopku v glavni stvari, zaradi izvršitve zaporne kazni in je v ta namen izdal ENP. Predložitveno sodišče, Court of Appeal (pritožbeno sodišče, Irska), je v tem okviru izvršitveni pravosodni organ.¹¹

¹¹ Opozoriti je treba, da predložitveno sodišče odloča o pritožbi zoper odločbo High Court (višje sodišče, Irska), ki je bilo prvostopenjsko sodišče, ki je obravnavalo zadevni ENP in odločilo, da ga je treba izvršiti.

12. High Court (višje sodišče, Irska), ki je na prvi stopnji odločalo o izvršitvi ENP, je v okviru zbiranja upoštevnihi informacij odreditvenemu pravosodnemu organu v skladu s členom 15(2) Okvirnega sklepa o ENP predložilo skupno sedem zahtev za dodatne informacije.

13. LU je avgusta 2005 storil več kaznivih dejanj, in sicer družinskega nasilja nad nekdanjo soprogo, njunim otrokom in taščo, vključno z napadom na nekdanjo soprogo ter protipravnim odvzemom prostosti njegovi soprogi in njunemu otroku. Ta kazniva dejanja bom imenovala „prva kazniva dejanja“.

14. LU je bil oktobra 2006 obsojen zaradi prvih kaznivih dejanj in ta obsodba je bila aprila 2007 potrjena v pritožbenem postopku. Po navedbah predložitvenega sodišča je odreditveni pravosodni organ potrdil, da je bil LU na obeh teh sojenjih prisoten ali pa ga je zastopal izbrani zagovornik. LU je bil tako zaradi prvih kaznivih dejanj obsojen na enoletno zaporno kazen, katere izvršitev je bila pogojno odložena za preizkusno dobo dveh let.¹²

15. LU je bil decembra 2010 na prvi stopnji obsojen zaradi kaznivega dejanja neplačevanja preživnine za otroka, ki ga bom imenovala „sprožitveno kaznivo dejanje“. Navzoč je bil na dveh obravnavah, vendar ne pri razglasitvi odločbe. Na podlagi navedenega je prvostopenjsko sodišče izreklo denarno kazen, ni pa izdalo nobene odredbe v zvezi s pogojno obsodbo za prva kazniva dejanja.¹³

16. Zoper to obsodbo je bila vložena pritožba, čeprav iz spisa ni razvidno, kdo je to pritožbo vložil.¹⁴ LU je bil povabljen, naj se udeleži obravnave, vendar vabila ni prevzel, kar se je po madžarskem pravu štelo za pravilno vročitev. Ker LU ni bil navzoč na tej obravnavi, mu je pritožbeno sodišče postavilo zagovornika, ki ga je na sojenju zastopal.

17. Junija 2012 je pritožbeno sodišče spremenilo prvotno kazen (denarno kazen) in LU obsodilo na pet mesecev zavora in enoletno prepoved sodelovanja v javnih zadevah. Hkrati je navedeno sodišče odredilo izvršitev kazni, ki mu je bila izrečena za prva kazniva dejanja, in preklicalo preizkusno dobo.¹⁵

18. Madžarski pravosodni organ je takrat, to je septembra 2012, izdal ENP zaradi prestajanja kazni, izrečenih tako za prva kazniva dejanja kot za sprožitveno kaznivo dejanje. LU je tej predaji nasprotoval pred High Court (višje sodišče), ki je zavrnilo odreditev njegove predaje.

19. Nazadnje je LU vložil predlog za obnovo postopka v zvezi s prvimi kaznivimi dejanji, ki je bil na prvi stopnji zavržen oktobra 2016, kar je bilo v pritožbenem postopku potrjeno marca 2017. LU na obravnavi na obeh stopnjah ni bil navzoč, temveč ga je zastopal zagovornik, ki ga je imenoval sam. Zaradi te dokončne zavrnitve predloga za obnovo postopka je bila zaporna kazen za prva kazniva dejanja po madžarskem pravu ponovno izvršljiva. Madžarski pravosodni organ je zato julija 2017 izdal drugi ENP, in sicer samo v zvezi s kaznijo za prva kazniva dejanja.¹⁶ Ta drugi ENP je trenutno predložen predložitvenemu sodišču kot izvršitvenemu pravosodnemu organu.

¹² Glede na to, da je bil pritožnik v postopku v glavni stvari med postopkom na prvi stopnji en mesec v priporu, bi moral prestati še največ 11 mesecev zaporne kazni.

¹³ Glede na razpoložljive informacije je bilo sprožitveno kaznivo dejanje storjeno leta 2008, torej v preizkusni dobi za prva kazniva dejanja.

¹⁴ Stranke na obravnavi pred Sodiščem niso mogle potrditi, kdo je vložil to pritožbo.

¹⁵ Iz spisa ni mogoče ugotoviti, ali je pri preklicu te preizkusne dobe obstajala diskrecijska pravica. Zato se v tej zadevi, drugače kot v zadevi C-515/21, predložitveno sodišče sprašuje tudi o upoštevniosti morebitnega obstoja diskrecijske pravice pri preklicu preizkusne dobe za prva kazniva dejanja.

¹⁶ Predložitveno sodišče je navedlo, da je kazen za sprožitveno kaznivo dejanje zaradi poteka zastaralnega roka zdaj zastarala; to je bilo potrjeno tudi na obravnavi pred Sodiščem.

20. Predložitveno sodišče je prišlo dočasne ugotovitve, da sojenje za sprožitveno kaznivo dejanje ni bilo v skladu s členom 6 Evropske konvencije o človekovih pravicah (v nadaljevanju: EKČP). Če bi se ta postopek štel za „sojenje, ki se je zaključilo z odločbo“, naj bi bilo posledično mogoče zavrniti izvršitev ENP na podlagi člena 4a(1) Okvirnega sklepa o ENP.

21. Oseba LU je trdila, da je zaporna kazen za prva kazniva dejanja izvršljiva samo zaradi sojenja za sprožitveno kaznivo dejanje. Iz tega naj bi sledilo, da je treba sojenje za sprožitveno kaznivo dejanje obravnavati kot „sojenje, ki se je zaključilo z odločbo“. Ker je to sojenje potekalo v nenavzočnosti, naj ne bi izpolnjevalo nobenega od pogojev iz člena 4a(1) Okvirnega sklepa o ENP, ki bi omogočali predajo. LU je dodal, da v zvezi s sprožitvenim kaznivim dejanjem ni možnosti ponovnega sojenja, zato bi njegova predaja pomenila „očitno kršitev“ njegovih pravic iz člena 6 EKČP ter členov 47 in 48 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljevanju: Listina).

22. Nasprotno je Minister for Justice and Equality (minister za pravosodje in enakost, Irska), nasprotna stranka v postopku v glavni stvari, trdil, da je sojenje za sprožitveno kaznivo dejanje zgolj „način izvršitve kazni“ in zato na podlagi obstoječe sodne prakse Sodišča ne spada na področje uporabe člena 4a(1) Okvirnega sklepa o ENP. Po mnenju ministra za pravosodje in enakost bi bilo treba ENP izvršiti, za morebitne domnevne kršitve člena 6 EKČP pa so pristojna sodišča odreditvene države članice.

23. Predložitveno sodišče dvomi, ali je mogoče sodno prakso Sodišča neposredno uporabiti v obravnavani zadevi.

24. V teh okoliščinah je Court of Appeal (pritožbeno sodišče) Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:

- „1. (a) Če se predaja zahtevane osebe zahteva zaradi prestajanja zaporne kazni, ki je bila sprva odložena, pozneje pa odrejena za izvršitev na podlagi obsodbe zahtevane osebe za novo kaznivo dejanje, in če je zadevni nalog za izvršitev izdalo sodišče, ki je zahtevano osebo obsodilo za navedeno novo kaznivo dejanje in ji izreklo kazen, ali so postopki, ki so privedli do navedene poznejše obsodbe in naloga za izvršitev, del „sojenja, ki se je zaključilo z odločbo“ za namene člena 4a(1) [Okvirnega sklepa o ENP]?
- (b) Ali je za odgovor na vprašanje 1(a) zgoraj pomembno, ali je sodišče, ki je nalog za izvršitev izdalo, to storilo po samem pravu ali pa je imelo diskrecijsko pravico za izdajo takega naloga?
2. Ali ima v okoliščinah iz vprašanja 1 zgoraj izvršitveni pravosodni organ pravico preveriti, ali so bili postopki, ki so privedli do poznejše obsodbe in naloga za izvršitev ter so potekali v nenavzočnosti zahtevane osebe, izvedeni v skladu s členom 6 [EKČP] ter zlasti, ali je nenavzočnost zahtevane osebe vključevala kršitev pravic do obrambe in/ali pravice zahtevane osebe do poštenega sojenja?
3. (a) Ali ima v okoliščinah iz vprašanja 1 zgoraj, če je izvršitveni pravosodni organ prepričan, da postopki, ki so privedli do poznejše obsodbe in naloga za izvršitev, niso bili izvedeni skladu s členom 6 [EKČP] ter zlasti, da je nenavzočnost zahtevane osebe vključevala kršitev pravic do obrambe in/ali pravice zahtevane osebe do poštenega sojenja, izvršitveni pravosodni organ pravico in/ali dolžnost, (a) da zavrne predajo zahtevane osebe, ker naj bi bila taka predaja v nasprotju s členom 6 [EKČP] in/ali členom 47 in členom 48(2) [Listine],

in/ali (b) da od odreditvenega pravosodnega organa zahteva, naj kot pogoj za predajo zagotovi jamstvo, da bo zahtevana oseba po predaji upravičena do ponovnega sojenja ali pritožbe, pri čemer bo imela pravico sodelovati v postopku, ki omogoča ponovno vsebinsko presojo zadeve skupaj z novimi dokazi in ki lahko privede do spremembe prvotne odločitve v zvezi z obsodbo, ki je privedla do naloga za izvršitev?

- (b) Ali je v zvezi z vprašanjem 3(a) zgoraj upoštevno merilo, ali bi bila s predajo zahtevane osebe kršena bistvena vsebina njenih temeljnih pravic na podlagi člena 6 [EKČP] in/ali člena 47 in člena 48(2) Listine, in ali v tem primeru dejstvo, da so bili postopki, ki so privedli do poznejše obsodbe in naloga za izvršitev, izvedeni v njeni nenavzočnosti, in da v primeru predaje zahtevana oseba ne bo imela pravice do ponovnega sojenja ali pritožbe, izvršitvenemu pravosodnemu organu zadostuje za sklepanje, da bi bila s predajo kršena bistvena vsebina navedenih pravic?“

B. Zadeva PH (C-515/21)

25. Poljski sodni organ zahteva predajo PH, pritožnika v postopku v glavni stvari, zaradi izvršitve zaporne kazni in je v ta namen izdal ENP. Court of Appeal (pritožbeno sodišče), ki odloča o pritožbi zoper odločbo High Court (višje sodišče), je v tem okviru izvršitveni pravosodni organ.

26. PH je bil maja 2015 obsojen, da je januarja istega leta storil kaznivo dejanje napada za zavrnitev storitve¹⁷ na gospodarsko družbo, podkrepljenega z grožnjami, da bo napad nadaljeval, če mu ne nakažejo denarnega plačila. To kaznivo dejanje bom imenovala „prvo kaznivo dejanje“.

27. PH je bil ustrezno obveščen o tem postopku in je bil navzoč na sojenju. Obsojen je bil na enoletno zaporno kazen, katere izvršitev je bila pogojno odložena za preizkusno dobo petih let. Ne zoper obsodbo ne zoper kazen ni vložil pritožbe.

28. Februarja 2017 je bila izrečena obsodilna sodba za kaznivo dejanje, ki ga bom ponovno imenovala „sprožitveno kaznivo dejanje“. Natančneje, PH je bil spoznan za krivega kaznivega dejanja vloma v bivalno prikolico in tatvine predmetov iz nje ter obsojen na 14-mesečno zaporno kazen. PH ni vedel za obravnavo in torej na njej ni bil niti osebno navzoč niti ga ni zastopal pravni zastopnik.

29. Maja 2017 je sodišče, ki je izreklo obsodilno sodbo za prvo kaznivo dejanje, ob upoštevanju dejstva, da je bilo sprožitveno kaznivo dejanje storjeno v preizkusni dobi za prvo kaznivo dejanje, odredilo izvršitev zaporne kazni za prvo kaznivo dejanje.¹⁸ PH ni bil seznanjen s tem postopkom in torej na obravnavi, ki je pripeljala do naloga za izvršitev kazni za prvo kaznivo dejanje, ni bil osebno navzoč niti ga ni zastopal pravni zastopnik.

30. Februarja 2019 je bil izdan ENP, s katerim je bila zahtevana predaja PH v zvezi z zaporno kaznijo samo za prvo kaznivo dejanje. V zvezi z zaporno kaznijo, ki izhaja iz obsodbe zaradi sprožitvenega kaznivega dejanja, ENP ni bil izdan.

¹⁷ Napad za zavrnitev storitve je kibernetiski napad, s katerim želi storilec onemogočiti dostopnost računalnika ali omrežnega vira predvidenim uporabnikom tako, da začasno ali za nedoločen čas prekine storitve gostitelja, povezanega z omrežjem. Zavrnitev storitve se običajno doseže tako, da se ciljni računalnik ali vir zasuje z odvečnimi zahtevami, s čimer se poskuša preobremeniti sisteme in preprečiti izpolnitev nekaterih ali vseh zakonitih zahtev.

¹⁸ Glede na razpoložljive informacije o tem izidu je odreditveni pravosodni organ nalog za izvršitev označil kot „obvezen“.

31. Poljski pravosodni organ je na zahtevo High Court (višje sodišče, izvršitveni pravosodni organ na prvi stopnji) dodatno pojasnil, da se je rok za pritožbo zoper obsodbo zaradi sprožitvenega kaznivega dejanja iztekel. Isti odreditveni organ je dodal, da ima po poljskem pravu vsaka stranka možnost „vložiti izredno pravno sredstvo (sprememba, predlog za obnovo postopka)“. Vendar o tem postopku ni predložil dodatnih informacij.

32. PH je tej predaji neuspešno nasprotoval pred High Court (višje sodišče). Predložitveno sodišče odloča o pritožbi zoper odločbo High Court (višje sodišče) o izvršitvi ENP.

33. V okviru tega postopka je Court of Appeal (pritožbeno sodišče) Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:

- „1. Če se predaja zahtevane osebe zahteva zaradi prestajanja zaporne kazni, ki je bila sprva odložena, pozneje pa odrejena za izvršitev zaradi obsodbe zahtevane osebe za novo kaznivo dejanje, ali so v okoliščinah, v katerih je bil nalog za izvršitev obvezen zaradi navedene obsodbe, postopki, ki so pripeljali do navedene poznejše obsodbe, in/ali postopki, ki so pripeljali do izdaje naloga za izvršitev, del „sojenja, ki se je zaključilo z odločbo“ za namene člena 4a(l) [Okvirnega sklepa o ENP]?
2. Ali ima v okoliščinah iz vprašanja 1 zgoraj izvršitveni pravosodni organ pravico in/ali dolžnost preveriti, ali so bili postopki, ki so pripeljali do poznejše obsodbe, in/ali postopki, ki so pripeljali do naloga za izvršitev, pri čemer so vsi potekali v nenavzočnosti zahtevane osebe, izvedeni v skladu s členom 6 [EKČP] ter zlasti, ali je nenavzočnost zahtevane osebe v teh postopkih vključevala kršitev pravic do obrambe in/ali pravice zahtevane osebe do poštenega sojenja?
3. (a) Ali ima v okoliščinah iz vprašanja 1 zgoraj, če je izvršitveni pravosodni organ prepričan, da postopki, ki so pripeljali do poznejše obsodbe in naloga za izvršitev, niso bili izvedeni skladu s členom 6 [EKČP] ter zlasti, da je nenavzočnost zahtevane osebe vključevala kršitev pravic do obrambe in/ali pravice zahtevane osebe do poštenega sojenja, izvršitveni pravosodni organ pravico in/ali dolžnost, (a) da zavrne predajo zahtevane osebe, ker naj bi bila taka predaja v nasprotju s členom 6 [EKČP] in/ali členom 47 in členom 48(2) [Listine], in/ali (b) da od odreditvenega pravosodnega organa zahteva, naj kot pogoj za predajo zagotovi jamstvo, da bo zahtevana oseba po predaji upravičena do ponovnega sojenja ali pritožbe, pri čemer bo imela pravico sodelovati v postopku, ki omogoča ponovno vsebinsko presojo zadeve skupaj z novimi dokazi in ki lahko pripelje do razveljavitve prvotne odločitve v zvezi z obsodbo, ki je pripeljala do naloga za izvršitev?
- (b) Ali je za namene vprašanja 3(a) zgoraj upoštevno merilo, ali bi bila s predajo zahtevane osebe kršena bistvena vsebina njenih temeljnih pravic na podlagi člena 6 [EKČP] in/ali člena 47 in člena 48(2) Listine, in ali v tem primeru dejstvo, da so bili postopki, ki so pripeljali do poznejše obsodbe in naloga za izvršitev, izvedeni v njeni nenavzočnosti, in da v primeru predaje zahtevana oseba ne bo imela pravice do ponovnega sojenja ali pritožbe, izvršitvenemu pravosodnemu organu zadostuje za sklepanje, da bi bila s predajo kršena bistvena vsebina navedenih pravic?“

IV. Postopek pred Sodiščem

34. Pisna stališča so predložile stranke v postopku v glavni stvari v obeh zadevah, Irska, poljska vlada in Evropska komisija. Obravnava, na kateri so LU, PH, Irska in Komisija ustno predstavili stališča, je potekala 13. julija 2022.

V. Analiza

35. Združeni zadevi, ki sta predloženi, se nanašata na več postopkov, ki bi jih lahko označili kot „sojenje, ki se je zaključilo z odločbo“ v smislu člena 4a(1) okvirnega sklepa o ENP. S prvima postopkoma sta bili za prvo kaznivo dejanje oziroma prvi kaznivi dejanji izrečeni pogojni zaporni kazni; osebi, katerih predaja je predmet spora, sta bili pri teh postopkih navzoči. V vsakokratnem drugem postopku sta bili izrečeni obsodilni sodbi za sprožitveno kaznivo dejanje; osebi, katerih predaja je predmet spora, pri teh postopkih nista bili navzoči. Zadnji, tretji sklop postopkov zajema postopka, v katerih je bilo odločeno, da se prekliče pogojna odložitve izvršitve zaporne kazni v zvezi s prvim kaznivim dejanjem oziroma prvimi kaznivimi dejanji. V zadevi C-514/21 je odločitev o preklicu pogojne odložitve zaporne kazni sprejelo isto sodišče na istem sojenju, na katerem je bila ugotovljena krivda in določena kazen za sprožitveno kaznivo dejanje. V zadevi C-515/21 pa je odločitev o preklicu pogojne odložitve izvršitve sprejelo drugo sodišče v postopku, ki je bil ločen od sojenja za sprožitveno kaznivo dejanje.

36. Predložitveno sodišče meni, da je očitno, da je bila zaradi nenavzočnosti oseb, katerih izročitev se zahteva, na zadevnem sojenju za sprožitveno kaznivo dejanje kršena njuna pravica do poštenega sojenja. V bistvu torej sprašuje, ali lahko zavrne izvršitev spornih ENP bodisi neposredno na podlagi člena 4a(1) Okvirnega sklepa o ENP (prvo vprašanje) bodisi na podlagi člena 6 EKČP ter členov 47 in 48 Listine (drugo in tretje vprašanje).

37. Pri oblikovanju predloga Sodišču, kako naj odgovori na vprašanja za predhodno odločanje, bom ravnala tako. V oddelku A bom pojasnila, zakaj je treba izraz „sojenje, ki se je zaključilo z odločbo“ iz člena 4a(1) Okvirnega sklepa o ENP razlagati tako, da vključuje vrsto sojenj, ki je sporna v zvezi s sprožitvenimi kaznivimi dejanji v obeh obravnavanih zadevah. To pomeni, da se člen 4a(1) Okvirnega sklepa o ENP uporablja za položaja v obeh zadevah in da ima predložitveno sodišče, če ni izpolnjen nobeden od pogojev iz člena 4a(1), od (a) do (d), možnost, da pritožnikov ne preda Poljski oziroma Madžarski. Glede na to, da se je večina razprav v pisnih stališčih in tudi na obravnavi vrtela okoli treh prejšnjih upoštevnihih zadev – Tupikas¹⁹, Zdziasek²⁰ in Ardic²¹ – bom predstavila svoje stališče o njihovi upoštevniosti za obravnavani zadevi.

38. V oddelku B se bom osredotočila na drugo in tretje vprašanje v obeh zadevah, ki ju bom obravnavala skupaj in po mojem mnenju odpirata vprašanja, pomembna za celoten sistem ENP, kot ga je zasnoval zakonodajalec Unije in ga je razlagalo Sodišče. Predložitveno sodišče teh vprašanj ni oblikovalo tako, da bi bila odvisna od pritrdilnega ali nikalnega odgovora na prvo vprašanje. Ob upoštevanju tega bom podala svoj odgovor na drugo in tretje vprašanje glede na oba scenarija: če bo Sodišče ugotovilo, da združeni zadevi spadata na področje uporabe člena 4a(1) Okvirnega sklepa o ENP, kot predlagam, pa tudi če bo ugotovilo, da ne spadata na področje uporabe te določbe.

¹⁹ Sodba z dne 10. avgusta 2017, Tupikas (C-270/17 PPU, EU:C:2017:628).

²⁰ Sodba z dne 10. avgusta 2017, Zdziasek (C-271/17 PPU, EU:C:2017:629).

²¹ Sodba z dne 22. decembra 2017, Ardic (C-571/17 PPU, EU:C:2017:1026).

A. Prvo vprašanje

39. V Okvirnem sklepu o ENP so izčrpno navedeni razlogi za obvezno (člen 3) in fakultativno neizvršitev (člena 4 in 4a) ENP. Člen 4a Okvirnega sklepa o ENP, katerega razlaga se zahteva, se uporablja le, če oseba, ki jo je treba predati, ni bila navzoča na „sojenju, ki se je zaključilo z odločbo“, za izvršitev katere se zahteva predaja.

40. Predložitveno sodišče s prvim vprašanjem prosi za razlago pojma „sojenje, ki se je zaključilo z odločbo“ v smislu člena 4a(1), uvodni stavek, Okvirnega sklepa o ENP. Natančneje, predložitveno sodišče želi pojasniti, kakšno je področje uporabe tega pojma in ali zajema sojenja za sprožitveni kaznivi dejanji. Prav tako je treba ugotoviti, ali ločeni postopki za odpravo pogojne odločitve in izvršitev zapornih kazni za prva kazniva dejanja spadajo pod pojem „sojenje, ki se je zaključilo z odločbo“.

41. Če je odgovor na ta vprašanja pritrdilen, bi položaja v obeh zadevah spadala na vsebinsko področje uporabe člena 4a(1) Okvirnega sklepa o ENP. Z odgovorom Sodišča bo torej določeno, ali ima izvršitveni pravosodni organ možnost, da ne izvrši zadevnih ENP, če ugotovi, da ne gre za nobenega od položajev iz člena 4a(1), od (a) do (d), navedenega okvirnega sklepa.

42. Na to vprašanje bom odgovorila tako. Najprej bom podala pregled prejšnjih zadev, v katerih je Sodišče razlagalo izraz „sojenje, ki se je zaključilo z odločbo“. Nato bom predlagala splošno veljavno razlago tega izraza, ki je v skladu z namenom pravice do navzočnosti na sojenju. Takšna razlaga je, kot bom pokazala, skladna s prejšnjo sodno prakso. Da bi odgovorila na vprašanje 1(b) iz zadeve C-514/21, bom razmislila o vlogi diskrecijske pravice organov v odreditveni državi pri izdaji naloga za izvršitev. Nazadnje bom obravnavala nekatere dodatne pomisleke, izražene med postopkom, kot sta učinkovitost sistema ENP in nevarnost nekaznovanosti.

1. Obstoječa sodna praksa, ki razlaga izraz „sojenje, ki se je zaključilo z odločbo“, in njena uporaba v obravnavanih zadevah

43. Sodišče, ki meni, da gre za avtonomen pojem prava Unije, je že večkrat – zlasti v zadevah Tupikas²², Zdziaszek²³ in Ardic²⁴ – razlagalo pojem „sojenje, ki se je zaključilo z odločbo“ iz člena 4a(1) Okvirnega sklepa o ENP. Predložitveno sodišče je postavilo vprašanje o posledicah, ki jih imajo te sodbe za obravnavani zadevi, o njih pa so razpravljale tudi stranke v teh postopkih.

44. Sodišče je ugotovilo, da pritožbeni postopek (v zadevi Tupikas) in postopek za odločitev o združitvi ločenih zapornih kazni (v zadevi Zdziaszek) spadata pod pojem „sojenje, ki se je zaključilo z odločbo“. Vendar je Sodišče pri razlagi tega pojma odločilo, da ne zajema postopkov v zvezi s preklicem odločbe o začasnem predčasnem odpustu iz zapore (v zadevi Ardic).

45. Položaj v obravnavanih zadevah je podoben navedenim trem sodbam v smislu, da je bila prvotna zaporna kazen najprej izrečena na sojenju, na katerem je bila ugotovljena krivda, nato pa je bila spremenjena v poznejših postopkih, v katerih se ni ponovno preverjala ugotovitev krivde, temveč le trajanje odvzema prostosti. Končna odločitev o kazni je bila tako kot v obravnavanih zadevah rezultat več postopkov.

²² Sodba z dne 10. avgusta 2017, Tupikas (C-270/17 PPU, EU:C:2017:628).

²³ Sodba z dne 10. avgusta 2017, Zdziaszek (C-271/17 PPU, EU:C:2017:629).

²⁴ Sodba z dne 22. decembra 2017, Ardic (C-571/17 PPU, EU:C:2017:1026).

46. Kljub tem podobnostim se te tri sodbe razlikujejo od položaja, iz katerega izhajata obravnavana predloga za predhodno odločbo. Najpomembneje je, da sprememba prvotno izrečene zaporne kazni v nobeni od teh treh zadev ni bila odvisna od ugotovitve krivde in kazni za drugo kaznivo dejanje. Poleg tega je Sodišče v teh zadevah odločalo le glede na njihove posebne okoliščine in ni navedlo jasnih ali podrobnih splošnih meril o tem, kaj pomeni „sojenje, ki se je zaključilo z odločbo“ za namene Okvirnega sklepa o ENP.²⁵ Zato ugotovitev iz teh zadev ni mogoče samodejno prenesti na obravnavani zadevi.

47. V nadaljevanju bom ponudila splošno veljavno razlago izraza „sojenje, ki se je zaključilo z odločbo“, nato pa pokazala, da taka razlaga, čeprav ne izhaja neposredno iz prejšnjih zadev, ni v nasprotju z nobeno od njih.

2. Predlagana razlaga pojma „sojenje, ki se je zaključilo z odločbo“

48. Za razlago pojma „sojenje, ki se je zaključilo z odločbo“ iz člena 4a(1) Okvirnega sklepa o ENP menim, da se je treba osredotočiti na to, zakaj pravni red Unije varuje pravico osebe, da je navzoča na sojenju, kot temeljno pravico.

49. Sodišče je v sodbi Tupikas pojasnilo, da mora imeti „zadevna oseba [...] možnost, da v celoti uveljavlja svojo pravico do obrambe za dejansko uveljavljanje svojega stališča in s tem za vplivanje na končno odločbo, ki lahko povzroči, da se ji odvzame osebna prostost“.²⁶ Sodišče je v sodbi Zdiaszek dodalo, da mora imeti zadevna oseba možnost dejansko uveljavljati svojo pravico do obrambe, kadar gre za odločbe, ki vplivajo na obseg kazni, glede na pomembne posledice, ki lahko iz tega izhajajo za zadevno osebo.²⁷

50. Po mojem mnenju in v skladu z navedeno sodno prakso je možnost osebe, da vpliva na sodišče, pristojno za ugotovitev njene krivde in naložitev kazni, bistvo pravice do navzočnosti na sojenju. Zato mora imeti oseba, zlasti kadar odločitev vključuje odvzem prostosti, možnost, da osebno vpliva na to končno odločitev. Če je končna odločitev rezultat več postopkov, mora imeti ta oseba možnost sodelovati v vseh teh postopkih.

51. Namen člena 4a(1) Okvirnega sklepa o ENP je zaščititi to pravico do navzočnosti na sojenju v okviru postopka predaje zaradi izvršitve kazni, s katero se osebi odvzame prostost. Zato je treba „sojenje, ki se je zaključilo z odločbo“, razumeti tako, da vključuje vse faze postopka, ki so prispevale h končni odločitvi o odvzemu prostosti v odreditveni državi.

52. Odločba, s katero se prekliče pogojna odložitev prvotno odložene zaporne kazni, je tista, s katero se zadevni osebi odvzame prostost. Po mojem mnenju je ključno, da je zadevna oseba prisotna v vseh fazah, ki so odločilne za sprejetje te odločbe.

53. Glede na navedeno predlagam, da se izraz „sojenje, ki se je zaključilo z odločbo“ iz člena 4a(1) Okvirnega sklepa o ENP razlaga kot vsaka faza postopka, ki odločilno vpliva na končno odločitev o odvzemu prostosti osebi.

²⁵ Mitsilegas, V., „Autonomous concepts, diversity management and mutual trust in Europe’s area of criminal justice“, Common Market Law Review, zvezek 57(1), 2020, str. od 45 do 78, na str. 62.

²⁶ Sodba z dne 10. avgusta 2017, Tupikas (C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, točka 84); moj poudarek.

²⁷ Sodba z dne 10. avgusta 2017, Zdiaszek (C-271/17 PPU, EU:C:2017:629, točki 87 in 91).

54. To pomeni, da so, kot predlaga Komisija, vsi postopki, ki so del teh zadev – sodna postopka, v katerih je bila izrečena prvotna pogojna zaporna kazen, sodna postopka, v katerih sta bili isti osebi obsojeni za sprožitveni kaznivi dejanji, in postopka (če sta ločena), v katerih je bila spremenjena prvotna pogojna zaporna kazen – „sojenja, ki so se zaključila z odločbo“. Vsi so odločilni za odvzem prostosti, zaradi katerega se zahteva predaja zadevnih oseb.

55. Sodna praksa Sodišča v zvezi s pojmom „sojenje, ki se je zaključilo z odločbo“ dopušča in celo podpira predlagano razlago.

3. *Obstoječa sodna praksa, ki podpira predlagano razlago*

a) Ali lahko „sojenje, ki se je zaključilo z odločbo“, zajema več postopkov?

56. Sodišče je v sodbi Tupikas odločilo tako: „v primeru, v katerem je postopek zajemal več stopenj, na katerih so bile izdane zaporedne odločbe, od katerih je bila vsaj ena izdana v odsotnosti, [je treba] pojem ‚sojenje, ki se je zaključilo z odločbo‘, v smislu člena 4a(1) [Okvirnega sklepa o ENP] razumeti kot stopnjo, na kateri je bila izdana zadnja od teh odločb [...]“.²⁸

57. Ta stavek bi lahko nakazoval, da sta za določitev, ali se uporablja člen 4a(1) Okvirnega sklepa o ENP, pomembna samo zadnja postopka.

58. Vendar je Sodišče v sodbi Zdiaszek, ki je bila razglašena istega dne kot sodba Tupikas, pojasnilo: „ugotoviti [je treba], da je treba v primeru, kot je ta v postopku v glavni stvari, v katerem je bilo po pritožbeni stopnji, na kateri je bila opravljena ponovna vsebinska presoja zadeve, s pravnomočno odločbo odločeno o krivdi zadevne osebe in ji je bila zato prav tako naložena zaporna kazen, katere višina pa je bila spremenjena s poznejšo odločbo, ki jo je pristojni organ sprejel ob uveljavljanju polja proste presoje v zvezi s tem in s katero je bila pravnomočno določena kazen, ti odločbi, tako eno kot tudi drugo, upoštevati za namene uporabe člena 4a(1) [Okvirnega sklepa o ENP]“.²⁹

59. To pomeni, da je po mnenju Sodišča za sprožitev uporabe člena 4a(1) Okvirnega sklepa o ENP upoštevni več faz postopka, če so odločilne za izrek kazni, s katero se osebi odvzame prostost. Navedeno točko iz sodbe Tupikas je torej treba razumeti v okviru navedene zadeve: Sodišče je odgovarjalo na vprašanje predložitvenega sodišča o tem, ali je pritožbeni postopek „sojenje, ki se je zaključilo z odločbo“, če je bila oseba navzoča na prvi stopnji, ne pa tudi v fazi pritožbe. Ta izjava ne izključuje predlagane razlage, v skladu s katero so vsi postopki, ki prispevajo k odločitvi o odvzemu prostosti³⁰, zajeti v izrazu „sojenje, ki se je zaključilo z odločbo“.

60. Obravnavani zadevi se od prejšnjih razlikujeta po tem, da sojenja za sprožitveni kaznivi dejanji, ki sta potekali v nenavzočnosti, nista bili izvedeni v zvezi s pogojno zaporno kaznijo, za katero je bil izdan ENP. Učinek teh sodnih postopkov na končno odločitev o kaznih za prvo kaznivo dejanje oziroma prvi kaznivi dejanji je bil le stranski. Hkrati je bil tudi odločilen.

²⁸ Sodba z dne 10. avgusta 2017, Tupikas (C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, točka 81).

²⁹ Sodba z dne 10. avgusta 2017, Zdiaszek (C-271/17 PPU, EU:C:2017:629, točka 93).

³⁰ Iz prejšnje sodne prakse tudi jasno izhaja, da se lahko „odločba“ v smislu člena 4a(1) Okvirnega sklepa o ENP nanaša na bodisi pravnomočno ugotovitev krivde bodisi pravnomočni izrek kazni ali oboje. Glej sodbi z dne 10. avgusta 2017, Tupikas (C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, točki 78 in 83), in z dne 10. avgusta 2017, Zdiaszek (C-271/17 PPU, EU:C:2017:629, točka 94). V obravnavanih zadevah se predložena vprašanja nanašajo na odločitvi o zaporni kazni za prvo kaznivo dejanje oziroma prvi kaznivi dejanji, in ne na odločitvi o ugotovitvi krivde za to kaznivo dejanje oziroma za ta kazniva dejanja.

61. Čeprav vprašanje, ali je tako sojenje „sojenje, ki se je zaključilo z odločbo“, ni bilo neposredno obravnavano, prejšnja sodna praksa ne nasprotuje razlagi, v skladu s katero tako sojenje, kadar je odločilno za dokončno odločitev o kazni, spada na področje uporabe tega pojma.

62. Odločitvi o preklicu pogojne odložitve izvršitve zaporne kazni za prvo kaznivo dejanje oziroma prvi kaznivi dejanji sta bili odvisni od ugotovitve krivde za sprožitveni kaznivi dejanji v drugem sojenju ter od narave in trajanja kazni, izrečenih za ti kaznivi dejanji. Ker sta bili sojenja za sprožitveni kaznivi dejanji odločilni del odločitve o preklicu pogojne odložitve izvršitve zaporne kazni za prvo kaznivo dejanje oziroma prvi kaznivi dejanji, sta del „sojenja, ki se je zaključilo z odločbo“ v smislu člena 4a(1) Okvirnega sklepa o ENP.

b) Ali so odločbe o preklicu pogojne odložitve izvršitve kazni samo način izvršitve kazni in zato izključene iz pojma „sojenje, ki se je zaključilo z odločbo“?

63. V sodbi Zdiaszek³¹ je Sodišče ob sklicevanju na sodno prakso Evropskega sodišča za človekove pravice (v nadaljevanju: ESČP)³² razlikovalo med pravnomočno odločbo, ki določa vrsto in višino izrečene kazni, na eni strani ter načinom izvršitve izrečene zaporne kazni na drugi strani. Ugotovilo je, da „sojenje, ki se je zaključilo z odločbo“, zajema prvo skupino postopkov, ne pa tudi druge.³³

64. Ta ugotovitev je imela odločilno vlogo v zadevi Ardic. Predložitveno sodišče se je, tako kot vsi udeleženci v postopku pred Sodiščem, osredotočilo predvsem na posledice te sodbe za rešitev obravnavanih združenih zadev.

65. V zadevi Ardic je šlo za preklic začasne izpustitve iz zaporu pred iztekom zaporne kazni. S. Ardic, nemški državljan, je bil v Nemčiji obsojen na zaporno kazen, izrečeno z dvema sodbama. Potem ko je prestal del te kazni, je bila izvršitev preostanka te kazni pogojno odložena. Natančneje, v skladu z nemškim pravom se lahko po tem, ko je določen del zaporne kazni prestan in so izpolnjeni dodatni pogoji, preostali del zaporne kazni pogojno odloži in odobri začasna izpustitev.³⁴

66. Vendar S. Ardic ni izpolnil pogojev, povezanih z začasno izpustitvijo. Zato je nemško sodišče preklicalo začasno izpustitev v postopku, v katerem S. Ardic ni bil navzoč. Vprašanje, na katero je Sodišče odgovorilo v zadevi Ardic in ki ga je postavilo Rechtbank Amsterdam (sodišče v Amsterdamu, Nizozemska), ki je odločalo o izvršitvi ENP, je bilo, ali postopek za preklic začasne izpustitve pomeni „sojenje, ki se je zaključilo z odločbo“ za namene uporabe člena 4a(1) Okvirnega sklepa o ENP.

³¹ Sodba z dne 10. avgusta 2017, Zdiaszek (C-271/17 PPU, EU:C:2017:629, točki 85 in 87).

³² Sodišče se je sklicevalo na te zadeve ESČP: ESČP, 21. september 1993, Kremzow proti Avstriji (CE:ECHR:1993:0921JUD001235086, točka 67), v zvezi z nenavzočnostjo na pritožbeni obravnavi, ki se je nanašala na spremembo dolgotrajne zaporne kazni v dosmrtni zapor ter na odločanje o tem, ali bo ta kazen prestana v običajnem zaporu ali v psihiatrični bolnišnici, pri čemer je ESČP ugotovilo, da je to kršitev člena 6(1) EKČP; ESČP, 3. april 2012, Boulois proti Luksemburgu (CE:ECHR:2012:0403JUD003757504, točka 87), v zvezi z zavrnitvijo prošnje za enodnevni zaporniški dopust, za katero je bilo ugotovljeno, da ni del kazenskega dela člena 6(1) EKČP; in ESČP, 28. november 2013, Dementyev proti Rusiji (CE:ECHR:2013:1128JUD004309505, točka 23), v zvezi z nenavzočnostjo na obravnavi, na kateri je bila določena skupna kazen, za katero je bilo ugotovljeno, da spada pod kazenski del člena 6(1) EKČP.

³³ Sodba z dne 10. avgusta 2017, Zdiaszek (C-271/17 PPU, EU:C:2017:629, točka 85).

³⁴ Za predstavitev upoštevnega pravnega okvira v zadevi S. Ardic glej sodbo z dne 22. decembra 2017, Ardic (C-571/17 PPU, EU:C:2017:1026, točke od 19 do 30), in sklepne predloge generalnega pravobranilca M. Bobka v zadevi Ardic (C-571/17 PPU, EU:C:2017:1013, točke od 29 do 33).

67. V sodbi Ardic je Sodišče dejansko ponovilo, da v skladu s sodno prakso ESČP načini izvršitve ali uporabe zapornih kazni ne spadajo pod člen 6(1) EKČP in zato tudi ne pod člen 4a(1) Okvirnega sklepa o ENP.³⁵ Sodišče je ob uporabi te logike za položaj S. Ardica ugotovilo, da odločba, ki je bila sporna v tej zadevi, ni spadala pod člen 4a(1) Okvirnega sklepa o ENP.

68. Sodba v zadevi Ardic si zasluži nekaj kritike. Na primer, še zdaleč ni jasno, zakaj bi bilo treba sodno prakso ESČP, ki razlaga izraz „kazenske obtožbe“ (upoštevjen za uporabo člena 6 EKČP), samodejno prenesti na razlago člena 4a(1) Okvirnega sklepa o ENP.³⁶ Zdi se, da je skoraj izključno sklicevanje Sodišča na zadevo Boulois proti Luksemburgu³⁷, ki se je nanašala na zavrnitev prošnje za enodnevni začasni izpust iz zaporu,³⁸ da bi utemeljilo ugotovitev, da je odločba o preklicu začasne izpustitve način izvršitve kazni, težko zagovarjati. Vendar omejitev na formalistično branje sodbe Ardic, po katerem bi bilo treba odločbe vedno uvrstiti bodisi v predal „način izvršitve kazni“ bodisi v predal „odločba o vrsti in višini kazni“, ne ustreza razlogovanju Sodišča.

69. Najpomembnejša ugotovitev Sodišča v sodbi Ardic je po mojem mnenju ta: „Ob upoštevanju zgornjih elementov je torej treba ugotoviti, da za potrebe člena 4a(1) [Okvirnega sklepa o ENP] pojem ‚odločba‘, ki je vsebovan v njem, ne zajema odločbe v zvezi z izvršitvijo ali uporabo predhodno izrečene zaporne kazni, razen če je cilj ali učinek te odločbe, da se spremenita bodisi narava bodisi obseg navedene kazni in je imel organ, ki jo je izdal, glede tega polje proste presoje“.³⁹

70. Zdi se, da formalno razlikovanje med odločbami o izvršitvi kazni na eni strani in odločbami o vrsti in višini kazni na drugi strani ni imelo odločilne vloge pri ugotavljanju, ali je zadevna odločba „odločba“ v smislu člena 4a(1) Okvirnega sklepa o ENP. Pomembno je bilo, da je namen ali učinek odločbe sprememba predhodno izrečene kazni. Poleg tega je bilo pomembno, da sprememba kazni ni samodejna, temveč je odvisna od diskrecijske pravice organa odločanja, k čemur se bom vrnila v naslednjem oddelku.

71. Ne glede na to, ali se strinjamo z uporabo te razlage za položaj v zadevi Ardic ali ne, se zdi, da je na Sodišče v tej zadevi vplivalo dejstvo, da je S. Ardic zapustil Nemčijo, s čimer je očitno kršil pogoje začasne izpustitve.⁴⁰ Zato preklica začasne izpustitve ni sprožila odločba sodišča, temveč dejstvo, da je S. Ardic očitno kršil pogoje začasne izpustitve.

72. Ta ugotovitev v posebnih okoliščinah zadeve Ardic ne pomeni, da postopki v obravnavanih zadevah, tako v zvezi s sprožitvenima kaznivima dejanjema kot v zvezi s preklicem pogojne odložitve izvršitve zaporne kazni po obsodbah za ti kaznivi dejanji, ne spadajo na področje uporabe člena 4a(1) Okvirnega sklepa o ENP.

³⁵ Sodba z dne 22. decembra 2017, Ardic (C-571/17 PPU, EU:C:2017:1026, točka 75).

³⁶ V zvezi s tem bralca napotujem na sklepne predloge generalnega pravobranilca M. Bobka v zadevi Ardic (C-571/17 PPU, EU:C:2017:1013, točka 46).

³⁷ Sodba ESČP, 3. april 2012, Boulois proti Luksemburgu (CE:ECHR:2012:0403JUD003757504, točka 87). Opozoriti je treba, da sodna praksa ESČP ni odločilna za oblikovanje jasnega pravila o tem, kaj je odločba o vrsti ali višini kazni in kaj odločba o načinih izvršitve kazni.

³⁸ Kar nikakor ni primerljivo z odložitvijo preostanka zaporne kazni, kot je v svojem pisnem stališču upravičeno poudaril LU.

³⁹ Sodba z dne 22. decembra 2017, Ardic (C-571/17 PPU, EU:C:2017:1026, točka 77); moj poudarek.

⁴⁰ Glej v zvezi s tem sodbo z dne 22. decembra 2017, Ardic (C-571/17 PPU, EU:C:2017:1026, točka 80). Vse stranke na obravnavi pred Sodiščem so se strinjale, da se zadeva Ardic glede na dejansko stanje razlikuje od teh dveh zadev. Preklic začasne izpustitve v zadevi Ardic namreč ni temeljil na ugotovitvi krivde, temveč na ugotovitvi, da je S. Ardic zapustil Nemčijo v nasprotju s pogoji začasne izpustitve. V obeh obravnavanih zadevah je razveljavitev posledica kazenskega postopka, v katerem je bila ugotovljena krivda v nenavzočnosti pritožnikov.

73. Učinek sojenj za sprožitveni kaznivi dejanji je bil, da je sprememba kazni, izrečenih v prvih sojenjih, postala neizogibna ali vsaj mogoča. Zato bi bilo treba tema zadevnima osebam dati možnost, da se zagovarjata na sojenju za sprožitveni kaznivi dejanji.⁴¹ Njuna navzočnost pri teh postopkih je bila seveda pomembna za njuno pravico do obrambe v zvezi s samima sprožitvenima kaznivima dejanjema; vendar to z vidika člena 4a(1) Okvirnega sklepa o ENP ni pomembno. Pomembno je, da bi njuna obramba na sojenjih za sprožitveni kaznivi dejanji lahko vplivala na spremembo kazni za prvo kaznivo dejanje oziroma za prvi kaznivi dejanji, za kateri sta bila izdana ENP.⁴²

74. Glede postopkov v zvezi s preklicem pogojne odložitve izvršitve, če so ločeni od sojenja za sprožitveno kaznivo dejanje, je njihov namen prav morebitna sprememba predhodne odločitve o kazni. Če ima torej organ odločanja v zvezi z odločitvijo o preklicu pogojne odložitve izvršitve diskrecijsko pravico, so ti postopki zajeti v ugotovitvi Sodišča v sodbi Ardic, kot je povzeta v točki 69 teh sklepnih predlogov.

75. Skratka, prejšnja sodna praksa ne preprečuje, temveč celo podpira ugotovitev, da je „sojenje, ki se je zaključilo z odločbo“, vsak postopek, ki odločilno vpliva (zaradi svojega učinka ali namena) na končno odločbo o izreku zaporne kazni, za katero je izdan ENP.

76. Zato ni mogoče sprejeti trditev ministra za pravosodje in enakost ter Irske, ki sta na podlagi sklicevanja na zadevo Ardic sklepala, da obravnavani združeni zadevi pomenita zgolj način izvršitve in zato ne spadata na področje uporabe člena 4a(1) Okvirnega sklepa o ENP.

77. Odvzem možnosti LU in PH, da bi na sojenjih za sprožitveni kaznivi dejanji uveljavljala svojo pravico do obrambe, je torej lahko razlog za zavrnitev izvršitve ENP, če ni izpolnjen noben od pogojev iz člena 4a(1), od (a) do (d), Okvirnega sklepa o ENP.

4. Diskrecijska pravica organa, ki odloča o spremembi kazni

78. Predložitveno sodišče želi z vprašanjem 1(b) v zadevi C-514/21 ugotoviti pomen morebitnega obstoja diskrecijske pravice sodišča v odreditveni državi pri odločanju o preklicu pogojne odložitve izvršitve.

79. Kot je bilo že pojasnjeno v zvezi s posledicami sodbe Ardic za obravnavani zadevi, je diskrecijska pravica organa odločanja pomembna za opredelitev odločbe kot odločbe, ki spada na področje uporabe člena 4a(1) Okvirnega sklepa o ENP. Vendar zaradi diskrecijske pravice organa, ki odloča o preklicu pogojne odložitve izvršitve, pri čemer se zdi, da jo organ odločanja zadevi C-514/21 ima, sojenje za sprožitveno kaznivo dejanje ni izključeno s področja uporabe člena 4a(1) Okvirnega sklepa o ENP.

⁴¹ Dejstvo, da sta se osebi, ki ju je treba predati, zavedali, da bi obsodba zaradi novega kaznivega dejanja povzročila ali bi lahko povzročila preklic pogojne odložitve prve zaporne kazni, ne spremeni tega sklepa. V točki 83 zadeve Ardic je Sodišče nasprotno menilo, da je zavedanje S. Ardic, da ne sme zapustiti države, argument za izključitev odločbe o preklicu odločbe o izpustitvi s področja uporabe člena 4a(1) Okvirnega sklepa o ENP. To je mogoče razložiti z ugotovitvijo Sodišča, da je takšna kršitev pogojev za izpustitev vodila do samodejnega preklica pogojnega odpusta. V obravnavanih zadevah pa je bil preklic pogojne odložitve izvršitve odvisen od tega, ali je sodišče ugotovilo krivdo za kaznivo dejanje, za katero je bila izrečena zaporna kazen. Medtem ko S. Ardic ni mogel spremeniti dejstva, da je zapustil državo, bi lahko pritožnika v obravnavanih zadevah vplivala na odločitev o krivdi in kazni, če bi bila navzoča na sojenjih za sprožitveni kaznivi dejanji.

⁴² Pritožnika v postopkih v glavni stvari sta trdila, da aktiviranje zaporne kazni za prvo kaznivo dejanje oziroma prvi kaznivi dejanji neposredno izhaja iz druge obsodbe in da je oboje zato tako tesno povezano, da je treba pri odločanju o izvršitvi ENP upoštevati drugo obsodbo. Podobno tudi predložitveno sodišče meni, da med obema sojenjema obstaja tesna povezava, ki bi lahko utemeljevala opredelitev drugega sojenja kot sojenja, ki se je zaključilo z odločbo. S temi trditvami se strinjam.

80. Naj pojasnim.

81. Odločitvi o preklicu pogojne odložitve izvršitve, bodisi samodejna (kot v zadevi C-515/21) bodisi odvisna od presoje organa odločanja (kot v zadevi C-514/21), ne bi mogli biti sprejeti, če ne bi bila ugotovljena krivda in izrečeni zaporni kazni za sprožitveni kaznivi dejanji. Če bi se osebi, katerih predaja se zahteva, udeležili sojenja za sprožitveno kaznivo dejanje, bi lahko ovrgli svojo krivdo ali vplivali na izrek kazni. Tako je, ker je imelo sodišče, ki je odločalo o sprožitvenih kaznivih dejanjih, določeno diskrecijsko pravico glede vrste in višine kazni.⁴³

82. Če krivda za sprožitveni kaznivi dejanji ne bi bila ugotovljena ali če bi kazen ostala le finančna, se postopek za preklic pogojne odložitve izvršitve sploh ne bi začel. Sojenji za sprožitveni kaznivi dejanji sta bili tisti, ki sta sprožili (od tod njuno poimenovanje) spremembo kazni za prvo kaznivo dejanje oziroma prvi kaznivi dejanji.

83. To očitno velja v položaju, v katerem je preklic pogojne odložitve izvršitve samodejen. Vendar to velja tudi v položaju, ko ima organ odločanja diskrecijsko pravico glede preklica pogojne odložitve izvršitve. Zadnjenavedene diskrecijske pravice ne bi bilo, če ne bi bila izrečena kazen za sprožitveno kaznivo dejanje. Zato bi morali zadevnima osebama zaradi ustreznega varstva njunih pravic do obrambe omogočiti, da bi bili navzoči tako pri sojenju za sprožitveni kaznivi dejanji kot tudi v ločenem postopku za spremembo prve zaporne kazni, če so imeli organi v tem zadnjenavedenem postopku diskrecijsko pravico.

84. Diskrecijska pravica organa, ki odloča o preklicu pogojne odložitve izvršitve, tako ne vpliva na ugotovitev, da sodna postopka zaradi sprožitvenih kaznivih dejanj spadata na področje uporabe člena 4a(1) Okvirnega sklepa o ENP. Je pa pomembna za odločitev, ali so taki postopki, če potekajo ločeno, kot se zdi, da je bilo v zadevi C-515/21, prav tako zajeti z izrazom „sojenje, ki se je zaključilo z odločbo“.⁴⁴

85. Oseba, ki bi ji lahko bila odvzeta prostost, bi morala imeti možnost, da je osebno navzoča v tem postopku, če ima organ odločanja diskrecijsko pravico, da po ugotovitvi krivde za sprožitveno kaznivo dejanje ne prekliče ali le delno prekliče pogojno odložitev zaporne kazni. Takšen postopek je torej – enako kot sojenje za sprožitveno kaznivo dejanje – „sojenje, ki se je zaključilo z odločbo“, osebi, ki jo je treba predati, pa je treba omogočiti, da je navzoča v obeh postopkih.

86. Če pa je odločba o preklicu pogojne odložitve izvršitve zaporne kazni, nasprotno, le ugotovitvena in samodejno sledi ugotovitvi krivde in določitvi kazni za sprožitveno kaznivo dejanje, je zgolj to zadnjenavedeno sojenje (in ne postopek za preklic, če je ločen) „sojenje, ki se je zaključilo z odločbo“ v smislu člena 4a(1) okvirnega sklepa o ENP. Zdi se, da je tako v zadevi C-515/21.

⁴³ To jasno ponazarja položaj v zadevi C-514/21, v kateri je prvostopenjsko sodišče, potem ko je ugotovilo krivdo za sprožitveno kaznivo dejanje, kot kazen naložilo le denarno kazen, medtem ko je pritožbeno sodišče to kazen spremenilo v zaporno kazen.

⁴⁴ Glede na razpoložljive informacije je bil postopek preklica pogojne odložitve izvršitve v zadevi C-515/21 ločen, vendar sodniku, ki je odločal, ni bila prepuščena nikakršna diskrecijska pravica.

5. Učinkovitost mehanizma ENP

87. Sodišče je v zadevi Ardic opozorilo, da bi pretirana razširitev pojma „sojenje, ki se je zaključilo z odločbo“, lahko ogrozilo učinkovitost mehanizma ENP.⁴⁵

88. Strinjam se, da področja uporabe člena 4a(1) Okvirnega sklepa o ENP ne bi smeli razlagati široko, saj pomeni izjemo od splošnega pravila, da mora izvršitveni organ zaupati odreditvenemu organu in samodejno izvršiti ENP.⁴⁶ Vendar namen vključitve člena 4a v navedeni okvirni sklep ni bil le povečati učinkovitost mehanizma ENP, temveč tudi izboljšati raven varstva pravice do navzočnosti na sojenju.⁴⁷

89. V zvezi s tem je treba opozoriti, da člen 4a(1) ni bil naveden v prvotni različici Okvirnega sklepa o ENP, temveč je bil dodan z Okvirnim sklepom o spremembi 2009/299. Namen te spremembe iz leta 2009 je bil „določiti jasne in skupne razloge za zavrnitev priznanja odločb, izdanih v sojenju, na katerem zadevna oseba ni bila osebno navzoča“,⁴⁸ kar velja za različne pravne akte Unije, ki se nanašajo na pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah.⁴⁹

90. S členom 4a(1) Okvirnega sklepa o ENP, ki izhaja iz zgoraj navedenih sprememb, so harmonizirani pogoji, pod katerimi lahko organ, ki izvršuje ENP v kateri koli državi članici, ne prizna odločbe sodišča odreditvene države, izdane v okviru sojenja v nenavzočnosti. V tej spremembi je upoštevano, da je pravica do navzočnosti na sojenju del člena 6 EKČP, kot ga razlaga ESČP, vendar tudi, da ta pravica ni absolutna.⁵⁰

91. Natančneje, obtoženec se lahko pravici do navzočnosti na sojenju prostovoljno odpove, bodisi izrecno bodisi molče, vendar nedvoumno.⁵¹

92. Da bi se ugotovilo, da je tako, člen 4a(1) Okvirnega sklepa o ENP določa položaje, v katerih mora izvršitveni organ ugotoviti, da se je oseba, katere predaja se zahteva z ENP, odpovedala pravici do osebne udeležbe na sojenju (ali ponovnem sojenju) v odreditveni državi (člen 4a(1), od (a) do (c), Okvirnega sklepa o ENP). Če je eden od teh pogojev izpolnjen ali če obstaja možnost ponovnega sojenja v odreditveni državi po predaji (člen 4a(1)(d) Okvirnega sklepa o ENP), mora izvršitveni organ predati osebo, za katero je bil izdan ENP.⁵² Tako je, ker če je izpolnjen eden od teh pogojev, je (ali bo) imela ta oseba možnost biti navzoča na sojenju in vplivati na končno odločitev. Če pa, nasprotno, ni izpolnjen noben od teh pogojev, je izvršitveni organ – vendar samo v tem primeru – z Okvirnim sklepom o ENP pooblaščen, da zavrne predajo.

93. Člen 4a(1) Okvirnega sklepa o ENP torej utira pot harmonizirani in enostavni predaji, hkrati pa spoštuje visoko raven zaščite, ki je zagotovljena osebam, obtoženim kaznivih dejanj, ki imajo možnost, da se branijo na sojenju.

⁴⁵ Sodba z dne 22. decembra 2017, Ardic (C-571/17 PPU, EU:C:2017:1026, točka 87). Glej tudi sklepne predloge generalnega pravobranilca M. Richarda de la Toura v zadevi Puig Gordi in drugi (C-158/21, EU:C:2022:573, točka 12).

⁴⁶ Člen 1(2) Okvirnega sklepa o ENP.

⁴⁷ Glej v zvezi s tem uvodno izjavo 4 Okvirnega sklepa 2009/299, v kateri je med drugim navedeno: „Namen tega okvirnega sklepa je natančneje določiti opredelitev skupnih razlogov, ki bi izvršitvenemu organu omogočili, da izvrši odločbo kljub temu, da oseba ni bila navzoča na sojenju, pri tem pa v celoti spoštuje njeno pravico do obrambe. [...]“.

⁴⁸ Uvodna izjava 4 Okvirnega sklepa 2009/299.

⁴⁹ Glej uvodni izjavi 3 in 5 Okvirnega sklepa 2009/299.

⁵⁰ Glej uvodno izjavo 1 Okvirnega sklepa 2009/299.

⁵¹ Sodba z dne 24. maja 2016, Dworzecki (C-108/16 PPU, EU:C:2016:346, točka 42).

⁵² Zdi se, da so isti pogoji povzeti v Direktivi 2016/343. Glej zlasti člen 8(2) in člen 9 te direktive.

94. Učinkovitosti mehanizma ENP torej ni mogoče doseči v škodo temeljnih pravic, ki jih imajo posamezniki na podlagi ustavnega reda Unije.

95. To, kako Evropska unija razume dopustne omejitve pravice biti navzoč na sojenju, je jasno navedeno v členu 4a(1), od (a) do (d), Okvirnega sklepa o ENP. Te omejitve so določene na ravni varstva, ki je višja od tiste, ki jo zagotavlja člen 6 EKČP.⁵³ Ta odločitev zakonodajalca Unije je bila potrjena z Direktivo 2016/343.⁵⁴

96. Osebi, ki bi ji lahko bila odvzeta prostost, je treba dejansko omogočiti, da vpliva na takšno odločitev. Zato mora imeti ta oseba, kot sem že pojasnila, možnost biti navzoča v vseh fazah postopka, ki odločilno vplivajo na odločbo o odvzemu prostosti.

97. Čeprav bi torej lahko trdili, da bi bil sistem ENP učinkovitejši, če sojenja za sprožitvena kazniva dejanja ne bi bila del „sojenja, ki se je zaključilo z odločbo“, bi bila takšna razlaga v nasprotju z ravnjo varstva pravice do navzočnosti na sojenju, kot je harmonizirana na ravni Unije.

98. Ravni varstva, ki jo je izbral zakonodajalec Unije in z učinkom v vseh državah članicah, ni mogoče znižati zaradi skrbi za učinkovito delovanje mehanizma ENP.

99. Torej ni mogoče sprejeti trditve, da bo razlaga, ki kot „sojenje, ki se je zaključilo z odločbo“ obravnava vsak primer postopka, ki lahko vpliva na odločbo o odvzemu prostosti, ogrozila mehanizem ENP.

6. Nevarnost nekaznovanosti

100. Kaj pa nekaznovanost? Ali bi se LU in PH lahko izognila zaporni kazni, ki bi jo morala prestati v zadevnih odreditvenih državah članicah, če bi bili sojenji za sprožitveni kaznivi dejanji vključeni v pojem „sojenje, ki se je zaključilo z odločbo“? Mislim, da ne.

101. Kazen, ki jima je bila izrečena na podlagi sojenja za njuno prvo kaznivo dejanje oziroma njuni prvi kaznivi dejanji, ni imela za posledico odvzema prostosti. Če so v poznejših postopkih, ki sprožijo odvzem prostosti, storjene napake, je tudi ta odvzem prostosti sam po sebi napačen. V tem smislu Komisija upravičeno poudarja, da v teh dveh primerih ne bi bilo mogoče izdati ENP, če ne bi obstajala sodna postopka zaradi sprožitvenih kaznivih dejanj. Izključitev poznejših sojenj s področja uporabe člena 4a(1) Okvirnega sklepa o ENP bi zato lahko privedla do nezakonitega odvzema prostosti.

⁵³ Na primer glede zahteve, da je oseba dejansko prejela uradne informacije o predvidenem sojenju v skladu s členom 4a(1)(a) Okvirnega sklepa o ENP (glej opombo 55 teh sklepnih predlogov). Glej tudi Brodersen, K. H., Glerum, V., in Klip, A., „The European arrest warrant and in absentia judgments: The cause of much trouble“, New Journal of European Criminal Law, zvezek 13(1), str. od 7 do 27, na str. 12 in 21; Klip, A., Brodersen, K. H., in Glerum, V., The European Arrest Warrant and In Absentia Judgments, Maastricht Law Series, št. 12, Eleven International Publishing, Haag, 2020, str. 110.

⁵⁴ Glej sodbi z dne 17. decembra 2020, Generalstaatsanwaltschaft Hamburg (C-416/20 PPU, EU:C:2020:1042, točki 43 in 44), in z dne 19. maja 2022, Spetsializirana prokuratura (Sojenje obdolžencu na begu) (C-569/20, EU:C:2022:401, točke 34, 35 in 37).

7. Vmesni predlog

102. Menim torej, da je treba izraz „sojenje, ki se je zaključilo z odločbo“ v smislu člena 4a(1) Okvirnega sklepa o ENP razlagati kot katero koli fazo postopka, ki odločilno vpliva na odločitev o odvzemu prostosti osebi. Tako je, ker je treba zadevni osebi dati možnost, da vpliva na končno odločitev o svoji svobodi.

103. Zato menim, da obe sojenji (za prvo kaznivo dejanje oziroma prvi kaznivi dejanji in za sprožitveni kaznivi dejanji) spadata na področje uporabe člena 4a(1) Okvirnega sklepa o ENP.

B. Drugo in tretje vprašanje

104. Predložitveno sodišče z drugim in tretjim vprašanjem v obeh zadevah, ki ju bom obravnavala skupaj, sprašuje naslednje: ali je upravičeno (ali celo dolžno) preveriti, ali je bila v postopkih zaradi sprožitvenih kaznivih dejanj in v zvezi s posledičnimi nalogi za izvršitev v odreditveni državi kršena pravica do poštenega sojenja, ki jo zagotavlja člen 6 EKČP? Ali ima izvršitveni organ, če se ugotovi kršitev člena 6 EKČP, pravico ali celo obveznost, da zavrne izvršitev ENP ali da za predajo odreditveni državi določi pogoje? Ali je za takšno preverjanje potrebna presoja o kršitvi bistva temeljne pravice, ki jo zagotavlja člen 6 EKČP, in kakšno je bistvo te pravice v položaju, ko je postopek potekal v nenavzočnosti?

105. Ta vprašanja je treba glede na odgovor na prvo vprašanje analizirati različno. Z drugimi besedami, odgovori so odvisni od tega, ali sojenja zaradi sprožitvenih kaznivih dejanj in iz njih izhajajoči nalogi za izvršitev spadajo na področje uporabe člena 4a(1) Okvirnega sklepa o ENP ali ne. Da bi Sodišču izčrpno pomagala, bom predstavila svoja predloga za obe možnosti, med katerima bo Sodišče na koncu izbralo.

106. Na začetku je treba opozoriti, da ti vprašanji izhajata iz nasprotja med obveznostjo nacionalnih sodišč, da preverijo in zagotovijo spoštovanje člena 6 EKČP, na eni strani in idejo medsebojnega zaupanja, na kateri temelji mehanizem ENP, v skladu s katero mora izvršitveni organ načeloma samodejno izvršiti ENP, ne da bi se spraševal o postopkih v odreditveni državi, na drugi strani.

1. Možnost 1: sojenja zaradi sprožitvenih kaznivih dejanj spadajo na področje uporabe člena 4a(1) Okvirnega sklepa o ENP

107. Če bi Sodišče ugotovilo, kot sem predlagala, da sta obe sojenji zaradi sprožitvenih kaznivih dejanj „sojenji, ki sta se zaključili z odločbo“, bi to pomenilo, da se uporablja člen 4a(1) Okvirnega sklepa o ENP. V takem primeru je obveznost predaje ali možnost, da se oseba ne preda, v celoti odvisna od pogojev iz te določbe.

108. Če izvršitveni organ ugotovi, da je eden od teh pogojev izpolnjen, na primer, da obstaja možnost ponovnega sojenja v odreditveni državi po predaji, kot je predvideno v členu 4a(1)(d) Okvirnega sklepa o ENP, mora izvršitveni organ izvršiti ENP.⁵⁵ Če je izpolnjen eden od pogojev iz člena 4a(1), od (a) do (d), Okvirnega sklepa o ENP, člen 6 EKČP ni kršen. Zato dodatna preiskava o morebitnih kršitvah te določbe ni potrebna.

109. Takšen sklep izhaja iz namena člena 4a(1) Okvirnega sklepa o ENP. Ta določba je bila, kot je pojasnjeno (glej točko 89 teh sklepnih predlogov), uvedena zaradi harmonizacije pogojev, pod katerimi se lahko omeji pravica do navzočnosti na sojenju. Takšni pogoji v celoti izpolnjujejo zahteve iz člena 6 EKČP in njegovo razlago,⁵⁶ če ne določajo celo višje ravni varstva te temeljne pravice v primerjavi z EKČP⁵⁷.

110. Zato izvršitveni organ pri izpolnjevanju obveznosti predaje iz člena 4a(1) Okvirnega sklepa o ENP nujno izpolnjuje tudi svoje obveznosti iz člena 6 EKČP.

111. Nasprotno, če ni izpolnjen noben od pogojev iz člena 4a(1), od (a) do (d), Okvirnega sklepa o ENP, ima izvršitveni organ možnost, da ENP ne izvrši. To pomeni, da se lahko izvršitveni organ odloči, ali bo izvršil ENP ali ne.

112. Dodatno vprašanje se torej nanaša na način, kako naj izvršitveni organ izvaja to diskrecijsko pravico. Ali pravo Unije, vključno z Okvirnim sklepom o ENP, ureja izvajanje te diskrecijske pravice?

113. Menim, da v zvezi z možnostjo, da se oseba ne preda, v skladu s pravom Unije ni potrebno nič drugega kot ugotoviti, da ni izpolnjen noben od pogojev iz člena 4a(1) Okvirnega sklepa o ENP.

114. Vendar je lahko raven varstva, ki se zagotavlja na podlagi člena 4a(1) Okvirnega sklepa o ENP, v določenih okoliščinah višja od tiste iz člena 6 EKČP.⁵⁸ Zato obstaja možnost, da ni prišlo do kršitve člena 6 EKČP, čeprav pravica do navzočnosti na sojenju, kot se razlaga v pravnem redu Unije, morda ni bila spoštovana. Ali se mora izvršitveni organ v takem primeru pred odločitvijo o predaji prepričati, da člen 6 EKČP ni bil kršen? Menim, da odgovor na to vprašanje ne spada na področje uporabe prava Unije.

⁵⁵ V zvezi s tem se v obravnavanih zadevah mimogrede postavlja še eno vprašanje: Kdaj se mora izvršitveni organ prepričati, da je izpolnjen eden od pogojev iz člena 4a(1) Okvirnega sklepa o ENP? Komunikacija med izvršitvenimi organi in odreditvenimi organi temelji na obrazcu, priloženem Okvirnemu sklepu o ENP, in, ker gre za obrazec z vnaprej pripravljenimi okenci, ki jih je treba označiti, se zdi, da ni povsem zadovoljiv za smiselno komunikacijo. V obravnavanih zadevah je med izvršitvenim in odreditvenim organom na podlagi člena 15 Okvirnega sklepa o ENP prišlo do večkratne izmenjave informacij. Kljub temu se to predložitvenemu sodišču ni zdelo dovolj, da bi lahko z gotovostjo odločilo, ali je bila kršena pravica do navzočnosti na sojenju. Na primer, v zadevi C-515/21 je odreditveni organ pojasnil, da obstaja možnost izrednega pravnega sredstva za obnovo sodnih postopkov zaradi sprožitvenih kaznivih dejanj. Vendar se zdi, da to izvršitvenega organa ni prepričalo, da je pogoj iz člena 4a(1)(d) Okvirnega sklepa o ENP izpolnjen.

⁵⁶ Glej sklepne predloge generalnega pravobranilca Y. Bota v zadevi Melloni (C-399/11, EU:C:2012:600, točke od 80 do 82).

⁵⁷ Glej opombo 50 teh sklepnih predlogov.

⁵⁸ Primer je podan v zadevi, v kateri je bila izdana sodba z dne 24. maja 2016, Dworzecki (C-108/16 PPU, EU:C:2016:346). Poljska je izdala ENP, s katerim je zahtevala predajo P. Dworzeckega; čeprav je sojenje potekalo v nenavzočnosti, je poljski odreditveni organ navedel, da je P. Dworzecki prejel uradne informacije o predvidenem sojenju, saj so bile te informacije vročene odraslemu članu njegovega gospodinjstva na naslovu, ki ga je navedel. Čeprav se je vročitev po poljskem pravu štela za pravilno, ni izpolnjevala pogoja iz člena 4a(1)(a) Okvirnega sklepa o ENP, ki zahteva, da se poziv prejme „osebno“. Sodišče je ugotovilo, da lahko izvršitveni pravosodni organ v tem primeru kljub temu nadaljuje predajo ob upoštevanju drugih okoliščin, na podlagi katerih bi se ta pravosodni organ prepričal, da pravica P. Dworzeckega do obrambe ne bi bila kršena (glej točke od 47 do 52 te sodbe). ESČP je ugotovilo, da je namen izogniti se sojenju upravičen razlog, da se ponovno sojenje v zvezi z odločbo, izdano v nenavzočnosti, ne odobri. Glej na primer sodbo ESČP z dne 14. junija 2001, Medenica proti Švici (CE:ECHR:2001:0614JUD002049192, točki 55 in 56).

115. Izvršitveni organ lahko – vendar mu ni treba, tudi po ugotovitvi, da pogoji iz člena 4a(1) Okvirnega sklepa o ENP niso izpolnjeni – upošteva druge okoliščine, na podlagi katerih se lahko prepriča, da predaja zadevne osebe ne pomeni kršitve njene pravice do obrambe iz člena 6 EKČP, in nato osebo preda.⁵⁹

116. Občutljivejše vprašanje je: ali se lahko izvršitveni organ odloči, da osebo preda, čeprav niso izpolnjeni pogoji iz člena 4a(1) Okvirnega sklepa o ENP in bi lahko predaja hkrati povzročila morebitno kršitev člena 6 EKČP?

117. Menim, da v takem primeru Okvirni sklep o ENP izvršitvenemu organu še vedno omogoča izbiro in ne preprečuje odločitve za predajo. Očiten ugovor zoper to ugotovitev je, da to odpira možnost kršitve temeljne pravice zadevne osebe do poštenega sojenja. Ali je to lahko dovoljeno na podlagi Listine ali celo člena 1(3) Okvirnega sklepa o ENP? Seveda ne. Vendar je v takem primeru za varstvo temeljnih pravic odgovorna odreditvena država (kot bom podrobneje pojasnila pri analizi scenarija, po katerem se člen 4a(1) Okvirnega sklepa o ENP ne uporablja v obravnavanih zadevah).

118. Iz tega izhaja, da je člen 4a(1) Okvirnega sklepa o ENP izčrpan v trenutku, ko je izvršitvenemu organu dana možnost, da osebe ne preda.

119. Nazadnje menim, da če se izvršitveni pravosodni organ odloči za izvršitev ENP na podlagi diskrecijske pravice iz člena 4a(1) Okvirnega sklepa o ENP, ne more postavljati pogojev odreditvenemu pravosodnemu organu. To bi bilo v nasprotju s hitrim delovanjem sistema ENP in bi dejansko ogrozilo medsebojno zaupanje med pravosodnima organoma. Možnost iz člena 4a(1) Okvirnega sklepa o ENP je izbira med izvršitvijo in neizvršitvijo, ki pa izvršitvenemu pravosodnemu organu ne daje pooblastila za izkrivljanje načina izvršitve.⁶⁰

2. Vmesni predlog

120. Kadar položaj spada na področje uporabe člena 4a(1) Okvirnega sklepa o ENP, mora izvršitveni organ le preveriti, ali so pogoji iz tega člena izpolnjeni. S tem izvršitveni organ nujno izpolnjuje tudi svoje obveznosti spoštovanja člena 6 EKČP.

3. Možnost 2: Sojenja zaradi sprožitvenih kaznivih dejanj ne spadajo na področje uporabe člena 4a(1) Okvirnega sklepa o ENP

121. Drugo in tretje vprašanje v obeh zadevah sta bolj smiselni, če Sodišče ugotovi, da sojenja zaradi sprožitvenih kaznivih dejanj (ali obravnava v zvezi z izvršitvijo) niso del „sojenja, ki se je zaključilo z odločbo“. V tem primeru na podlagi Okvirnega sklepa o ENP ni možnosti, da bi izvršitveni organ zavrnil izvršitev ENP.

⁵⁹ Glej v zvezi s tem sodbi z dne 24. maja 2016, Dworzecki (C-108/16 PPU, EU:C:2016:346, točka 50), in z dne 17. decembra 2020, Generalstaatsanwaltschaft Hamburg (C-416/20 PPU, EU:C:2020:1042, točka 51).

⁶⁰ Razen v položajih iz člena 5 Okvirnega sklepa o ENP, od katerih se noben ne nanaša na obravnavani zadevi; prvič, položaj kaznivega dejanja, za katero je zagrožena dosmrtna zaporna kazen ali ukrep, vezan na dosmrtni odvzem prostosti, in drugič, ko je ENP izdan za namene kazenskega pregona.

122. Glede na sedanjo razlago Okvirnega sklepa o ENP se zdi odgovor na vprašanje, ali lahko izvršitveni organ raziše morebitne kršitve člena 6 EKČP in se, če jih ugotovi, odloči, da ENP ne bo izvršil, preprost: Ne, ne more. Okvirni sklep o ENP vsebuje izčrpen seznam razlogov za neizvršitev ENP, države članice pa ne smejo dodajati razlogov, ki v njem niso naštet. ⁶¹

123. Vendar se zdi, da to pomeni težavo za vse večje število nacionalnih sodišč, ki se soočajo z izvrševanjem ENP in so hkrati zavezana k spoštovanju člena 6 EKČP. ⁶² Zdi se, da predložitveno sodišče meni, da bi predaja v obravnavanih zadevah povzročila „očitno odrekanje sodnega varstva“ ⁶³ in ga tako postavila v položaj, v katerem bi kršilo svoje obveznosti iz EKČP. Teh pomislekov nacionalnih izvršitvenih organov ne bi smeli zanemariti.

124. Vprašanje, ki se torej v teh zadevah implicitno postavlja, je, ali člen 1(3) Okvirnega sklepa o ENP dopušča dodatne razloge za zavrnitev predaje, zlasti če bi predaja povzročila „očitno odrekanje sodnega varstva“ ali, kot je navedeno v vprašanih predložitvenega sodišča, kršitev bistva temeljne pravice do poštenega sojenja.

125. Člen 1(3) Okvirnega sklepa o ENP jasno določa, da uporaba tega akta ne sme povzročiti kršitve temeljnih pravic in načel, ki jih priznava pravni red Unije. Vprašanje predložitvenega sodišča je torej mogoče razumeti tako, da sprašuje, ali je upravičeno, tudi če ne gre za nobenega od položajev, naštetih v Okvirnem sklepu o ENP, zavrniti predajo, če kljub temu ugotovi, da po predaji obstaja možnost kršitve temeljne pravice do poštenega sojenja v odreditveni državi.

126. Sodišče je doslej takšno možnost na podlagi člena 1(3) Okvirnega sklepa o ENP potrdilo v dveh primerih. Prvič, v sodbi Aranyosi in Căldăraru ⁶⁴ je Sodišče ugotovilo, da je nevarnost nečloveškega ali ponižujočega ravnanja, v primeru katerega gre za varstvo absolutne temeljne pravice, ⁶⁵ razlog za zavrnitev predaje. Drugič, v sodbi LM ⁶⁶ je Sodišče ugotovilo, da je lahko zavrnitev predaje upravičena tudi zaradi nevarnosti kršitve pravice do poštenega sojenja. ⁶⁷

127. Vendar je v obeh položajih dvom, da temeljna pravica osebe, ki jo je treba predati, morda ne bo spoštovana, sprožila začetna ugotovitev izvršitvenega organa, da obstaja splošna ali sistemska težava z varstvom temeljnih pravic v odreditveni državi. V zadevi Aranyosi in Căldăraru ⁶⁸ je bila možnost izvršitvenega organa, da presodi, ali bi bila oseba, katere predaja se zahteva, izpostavljena nečloveškemu ali ponižujočemu ravnanju, odvisna od začetne ugotovitve, da obstajajo sistemske ali splošne pomanjkljivosti, ki zadevajo nekatere skupine ljudi ali nekatere

⁶¹ Sodba z dne 22. decembra 2017, Ardic (C-571/17 PPU, EU:C:2017:1026, točka 70).

⁶² Glej opombo 7 teh sklepnih predlogov.

⁶³ To je jezik ESČP. Glej na primer sodbo ESČP z dne 9. julija 2019, Kislov proti Rusiji, (CE:ECHR:2019:0709JUD000359810, točki 107 in 115).

⁶⁴ Sodba z dne 5. aprila 2016, Aranyosi in Căldăraru (C-404/15 in C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, točka 88).

⁶⁵ Ta pravica je na podlagi člena 3 EKČP in člena 4 Listine varovana kot absolutna.

⁶⁶ Sodba z dne 25. julija 2018, Minister for Justice and Equality (Pomanjkljivosti v pravosodnem sistemu) (C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, točke 61, 68, 76 in 78).

⁶⁷ Sodbi z dne 17. decembra 2020, Openbaar Ministerie (Neodvisnost odreditvenega pravosodnega organa) (C-354/20 PPU in C-412/20 PPU, EU:C:2020:1033, točka 52), in z dne 22. februarja 2022, Openbaar Ministerie (Z zakonom ustanovljeno sodišče v odreditveni državi članici) (C-562/21 PPU in C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, točka 52).

⁶⁸ Sodba z dne 5. aprila 2016, Aranyosi in Căldăraru (C-404/15 in C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, točka 89).

zapore. V zadevi LM⁶⁹ in nadaljnjih zadevah⁷⁰ je moral izvršitveni organ, preden je ugotovil, da je ogrožena pravica do poštenega sojenja osebe, ki jo je bilo treba predati, najprej preveriti obstoj systemskega ali splošnega pomanjkanja neodvisnosti sodišč v odreditveni državi članici.

128. Utemeljitev ugotovitev Sodišča v opisani vrsti zadev je, da zaradi sistemskih pomanjkljivosti ni bilo medsebojnega zaupanja, ki je temelj vzajemnega priznavanja. Poznavanje takšnih pomanjkljivosti torej izvršitvenemu organu omogoča, da izrazi dvom o postopkih v odreditveni državi in preveri, ali obstaja nevarnost kršitve pravice osebe, ki jo je treba predati.

129. Če takšnih sistemskih ali splošnih pomanjkljivosti ni, pa ne vidim razloga, da bi izvršitveni organ preverjal, ali bo odreditvena država kršila pravico osebe, ki jo je treba predati, razen v položajih, ki so predvideni v Okvirnem sklepu o ENP.

130. Nasprotno, dopuščanje takšnih preverjanj bi bilo v nasprotju z idejo medsebojnega zaupanja, na kateri temelji mehanizem ENP. Ta mehanizem temelji na ideji, da vsaka država članica spoštuje skupne temeljne vrednote in si prizadeva zagotoviti njihovo varstvo.⁷¹

131. Mehanizem ENP je bil uveden zato, da bi se predaja lahko izvedla hitro, in sicer na podlagi zaupanja v institucije drugih držav. Omogočanje preverjanja spoštovanja temeljnih pravic v vsakem posameznem primeru bi pomenilo, da se mehanizem ENP spreminja v nekaj, kar je bolj podobno prej obstoječim postopkom izročitve.

132. Če bi bilo to potrebno, menim, da za tako spremembo mehanizma ENP, kot je bil uveden z Okvirnim sklepom o ENP, ni pristojno Sodišče, temveč zakonodajalec Unije.

133. Ne morem izključiti, da se lahko pojavijo okoliščine, v katerih bi se omogočanje preverjanja morebitnih posameznih kršitev temeljnih pravic osebe, katere predaja se zahteva, izkazalo za potrebno tudi, če v odreditveni državi ni sistemskih pomanjkljivosti. Vendar na področju, na katerem je prišlo do harmonizacije na ravni Unije, kot je vprašanje dopustnih omejitev pravice do navzočnosti na sojenju,⁷² ne vidim razloga za dodajanje izjem v sistem ENP, kot je zasnovan v Okvirnem sklepu o ENP.

134. Sodišče je že presodilo, da se oseba, katere predaja se zahteva, pri nasprotovanju predaji s strani države izvršiteljice ne more sklicevati na to, da odreditvena država ni prenesla Direktive (EU) 2016/343, ki med drugim harmonizira nekatere vidike pravice do navzočnosti na sojenju v kazenskem postopku. Sodišče je dalje pojasnilo, da obveznost odreditvene države članice, da v svojem pravnem sistemu spoštuje vse določbe prava Unije, vključno z Direktivo (EU) 2016/343, ostaja nespremenjena.⁷³ Odreditvena država je tista, ki mora zagotoviti pravno sredstvo, ki je na voljo pred njenimi sodišči, da se zagotovi spoštovanje te direktive.

⁶⁹ Sodba z dne 25. julija 2018, Minister for Justice and Equality (Pomanjkljivosti v pravosodnem sistemu) (C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, točki 61 in 68).

⁷⁰ To je bilo potrjeno tudi v sodbah z dne 17. decembra 2020, Openbaar Ministerie (Neodvisnost odreditvenega pravosodnega organa) (C-354/20 PPU in C-412/20 PPU, EU:C:2020:1033, točki 54 in 66), in z dne 22. februarja 2022, Openbaar Ministerie (Z zakonom ustanovljeno sodišče v odreditveni državi članici) (C-562/21 PPU in C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, točki 50 in 52).

⁷¹ Glej opombo 8 teh sklepnih predlogov.

⁷² Glej v zvezi s tem Okvirni sklep 2009/299 in Direktivo 2016/343.

⁷³ V zvezi s tem glej sodbo z dne 17. decembra 2020, Generalstaatsanwaltschaft Hamburg (C-416/20 PPU, EU:C:2020:1042, točka 55). Za drugačno mnenje glej Böse, M., „European Arrest Warrants and Minimum Standards for Trials in absentia – Blind Trust vs. Transnational Direct Effect?“, European Criminal Law Review, zvezek 11(3), 2021, str. od 275 do 287, na str. 285 in 286. M. Böse predlaga, da je zavrnitev dovoljena tudi, „če v odreditveni državi članici obstaja očitno pomanjkanje sodnega varstva, zaradi česar je tožencu odvzeta pravica do učinkovitega pravnega sredstva“, in da bi se oseba, za katero je izdan ENP, lahko sklicevala na Direktivo (EU) 2016/343 tudi v postopku predaje.

135. To, da se od izvršitvenega organa zahteva, da osebo preda zunaj položajev, določenih v Okvirnem sklepu o ENP, zato ne spreminja obveznosti spoštovanja temeljnih pravic in temeljnih pravnih načel, kot so določeni v členu 6 PEU.⁷⁴ Po predaji, kot ugotavlja Irska, je odreditvena država članica še vedno odgovorna za zagotavljanje temeljnih pravic.⁷⁵

136. Če bi torej Sodišče ugotovilo, da sojenja za sprožitvena kazniva dejanja ne spadajo na področje uporabe člena 4a(1) Okvirnega sklepa o ENP, menim, da je izvršitveni organ dolžan izvršiti ENP. Ker ni pomislekov glede sistemskih pomanjkljivosti v odreditveni državi članici, izvršitveni organ ne bi smel preverjati skladnosti s členom 6 EKČP v tej državi glede osebe, katere predaja se zahteva, temveč je dolžan izvršiti ENP.

137. Nazadnje, predložitveno sodišče je v vprašanju 3(b) v obeh zadevah vprašalo, ali je treba presojo morebitnih kršitev, zaradi katerih lahko izvršitveni organ zavrne predajo, omejiti na tiste, ki se nanašajo na bistvo temeljne pravice do poštenega sojenja.

138. Menim, da poleg položajev, ki so predvideni v Okvirnem sklepu o ENP, in ob neobstoju sistemskih pomanjkljivosti v pravosodnem sistemu odreditvene države članice mehanizem ENP ne omogoča, da bi izvršitveni organ preverjal, ali je oziroma bo kršeno bistvo temeljne pravice do poštenega sojenja zahtevanih oseb.

4. Vmesni predlog

139. Kadar položaj ne spada v člen 4a(1) Okvirnega sklepa o ENP in če ni sistemskih pomanjkljivosti v pravosodnem sistemu odreditvene države članice, izvršitveni organ ne more preverjati, ali je oziroma ali bi bila kršena temeljna pravica do poštenega sojenja zahtevanih oseb, temveč mora izvršiti ENP.

140. Po izvršitvi ENP odreditvena država ohrani odgovornost za zagotavljanje temeljnih pravic predane osebe.

VI. Predlog

141. Glede na navedeno Sodišču predlagam, naj na vprašanja za predhodno odločanje, ki jih je postavilo Court of Appeal (pritožbeno sodišče, Irska), odgovori:

1. Izraz „sojenje, ki se je zaključilo z odločbo“ v smislu člena 4a(1) Okvirnega sklepa 2002/584/PNZ z dne 13. junija 2002 o evropskem nalogu za prijetje in postopkih predaje med državami članicami je treba razlagati kot vsako fazo v postopku, ki odločilno vpliva na odločitev o odvzemu prostosti osebi. Tako je, ker je treba zadevni osebi omogočiti, da vpliva na končno odločitev v zvezi z njeno prostostjo.

⁷⁴ Glej v zvezi s tem sklepne predloge generalnega pravobranilca M. Bobka v zadevi Ardic (C-571/17 PPU, EU:C:2017:1013, točka 78), v katerih je pojasnil, da Okvirni sklep o ENP priznava glavno vlogo odreditvene države članice v zvezi z varstvom pravic obdolženih oseb.

⁷⁵ Glej tudi sklepne predloge generalnega pravobranilca M. Richarda de la Toura v zadevi Puig Gordi in drugi (C-158/21, EU:C:2022:573, točke 85, 87 in 116).

- (a) Če se predaja zahteva zaradi prestajanja zaporne kazni, ki je bila sprva odložena, pozneje pa bila odrejena njena izvršitev na podlagi obsodbe za novo kaznivo dejanje, in če je zadevni nalog za izvršitev izdalo sodišče, ki je zahtevano osebo obsodilo za navedeno novo kaznivo dejanje in ji izreklo kazen, so postopki, ki so privedli do navedene poznejše obsodbe in naloga za izvršitev, del „sojenja, ki se je zaključilo z odločbo“ za namene člena 4a(1) Okvirnega sklepa 2002/584.
 - (b) Za opredelitev postopka, ki je pripeljal do poznejše obsodbe, kot „sojenje, ki se je zaključilo z odločbo“ za namene člena 4a(1) Okvirnega sklepa 2002/584 ni pomembno, ali je sodišče, ki je izdalo nalog za izvršitev, to storilo po samem pravu ali pa je imelo diskrecijsko pravico za izdajo takega naloga. Vendar je pomembno, da je ta postopek odločilno vplival na ponovno obravnavo odločbe o kazni, na podlagi katere je bil izdan nalog za izvršitev.
2. Kadar položaj spada na področje uporabe člena 4a(1) Okvirnega sklepa 2002/584, mora izvršitveni organ le preveriti, ali so pogoji iz tega člena izpolnjeni. S tem nujno izpolnjuje tudi svoje obveznosti glede spoštovanja člena 6 Evropske konvencije o človekovih pravicah.

Kadar položaj ne spada na področje uporabe člena 4a(1) Okvirnega sklepa 2002/584 in če ni sistemskih pomanjkljivosti v pravosodnem sistemu odreditvene države članice, izvršitveni organ ne more preverjati, ali je oziroma ali bi bila kršena temeljna pravica do poštenega sojenja zahtevanih oseb, temveč mora izvršiti ENP. Po izvršitvi ENP odreditvena država ohrani odgovornost za zagotavljanje temeljnih pravic predane osebe.